

SAMOZAVEDANJE - 1. triletje

Didaktična mapa za 1. triletje osnovne šole

Spodbujanje samozavedanja
Spodbujanje pozitivne samopodobe
Spodbujanje pozitivnega samovrednotenja
Spodbujanje razvoja identitete
Spodbujanje razvoja kompetenc na področju zastavljanja in doseganja ciljev

© Avtorja: dr. Kristijan Musek Lešnik, dr. Petra Lešnik Musek, 2007

abc.viz

Izšlo v sodelovanju:
IPSOS dr. Kristijan Musek Lešnik s.p.
Inštitut za psihologijo osebnosti

Informacije, naročila:
IPSOS dr. Kristijan Musek Lešnik s.p.
Požarnice 26d
1351 Brezovica
e-pošta: publikacije@ipsos.si

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

159.922(075.2)(076)

MUSEK Lešnik, Kristijan
Samozavedanje : didaktična mapa za 1. triletje osnovne šole /
Kristijan Musek Lešnik, Petra Lešnik Musek. - Ljubljana : IPSOS,
2007

ISBN 978-961-92047-3-3
1. Lešnik Musek, Petra
232391680

Didaktična mapa “**Samozavedanje - 1. triletje**” je nastala v okviru programa **abc.viz**, ki je namenjen zagotavljanju kakovostnih gradiv, materialov, zamisli, delovnih listov, delavnic in drugih virov za kakovostno vzgojno-izobraževalno delo. Didaktične mape **abc.viz** omogočajo široko uporabo, tudi razmnoževanje in kopiranje delovnih listov in drugih materialov.

Gradiva in materiali v mapi “**Samozavedanje - 1. triletje**” so objavljeni tudi na spletnem portalu **abc.viz**, ki omogoča neprestan dostop do vsebine vseh didaktičnih map in številnih drugih gradiv, ter njihovo uporabo in razmnoževanje. Za več informacij o portalu **abc.viz** naslovite vprašanja na e-poštni naslov publikacije@ipsos.si .

SAMOZAVEDANJE - 1. triletje

Didaktična mapa za 1. triletje osnovne šole

Kaj je didaktična mapa "Samozavedanje - 1. triletje"

"Samozavedanje - 1. triletje" je didaktična mapa z gradivi in delovnimi listi, ki učiteljem in svetovalnim delavcem omogočajo pripravo, načrtovanje in izvedbo ur in delavnic za spodbujanje samozavedanja otrok in učencev v prvem triletju osnovne šole.

Vsebina didaktične mape "Samozavedanje - 1. triletje"

- ≈ izbor različnih dejavnosti za spodbujanje samozavedanja, pozitivne samopodobe, pozitivnega samovrednotenja in razvoja identitete
- ≈ izbor različnih dejavnosti za spodbujanje razvoja kompetenc na področju zastavljanja in doseganja ciljev
- ≈ 36 delovnih listov

Namen didaktične mape "Samozavedanje - 1. triletje"

Spodbujanje samozavedanja pri otrocih in učencih, njihove pozitivne samopodobe, pozitivnega samovrednotenja, razvoja identitete in razvoja kompetenc na področju zastavljanja in doseganja ciljev.

Vzgojno-izobraževalna področja, na katera posega mapa "Samozavedanje - 1. triletje"

- ≈ samozavedanje
- ≈ pozitivna samopodoba
- ≈ pozitivno samovrednotenje
- ≈ razvoj identitete
- ≈ razvoj kompetenc na področju zastavljanja in doseganja ciljev

*O programu **abc.viz***

Program **abc.viz** je namenjen zagotavljanju kakovostnih gradiv, materialov, zamisli, delovnih listov, delavnic in drugih virov za kakovostno vzgojno-izobraževalno delo. Gradiva in materiali v mapi "Samozavedanje - 1. triletje" so objavljeni tudi na spletnem portalu **abc.viz** - portal omogoča učiteljem in drugim na šolah, ki so naročene nanj, neprestan dostop do vsebine vseh gradiv na portalu, razmnoževanje, tiskanje in druge možnosti.

O avtorjih

Dr. Kristijan Musek Lešnik je psiholog, avtor, prevajalec in urednik več kot 50 različnih knjig in publikacij na področju vzgoje in izobraževanja. Je tudi glavni urednik spletnega portala **abc.viz**.

Dr. Petra Lešnik Musek je strokovnjakinja za razvojno psihologijo. Po desetletnem delu na katedri za razvojno psihologijo Filozofske fakultete v Ljubljani dela kot psihologinja z otroki, mladostniki in starši na Kliničnem oddelku za otroško, mladostniško in razvojno nevrologijo na Pediatrični kliniki.

Vloga učitelja, svetovalnega delavca, voditelja dejavnosti iz mape "Samozavedanje - 1. triletje"

Usmerjanje otrok in učencev k razmišljanju o sebi in o svojih lastnostih in potencialih.

Usmerjanje k razvijanju pozitivnega odnosa do sebe.

Usmerjanje k razmišljanju o pomenu zastavljanja in uresničevanja ciljev.

Spodbujanje razvoja samozavedanja, pozitivne samopodobe, samovrednotenja, jasne identitete in kompetenc na področju zastavljanja in doseganja ciljev.

Različne možnosti uporabe didaktične mape "Samozavedanje - 1. triletje"

Didaktično mapo "Samozavedanje - 1. triletje" lahko uporabljate na več načinov:

Izbor primernih tem za starost in izkušnje otrok in učencev

Didaktična mapa zajema delovne liste in dejavnosti, primerne za učence v prvem triletju osnovne šole. Posamezne dejavnosti lahko uporabite tudi pri mlajših ali starejših otrocih; pri izboru delovnih listov upoštevajte njihove izkušnje in starost.

Širok in delovnih listov omogoča, da izberete vsebine, ki so prilagojene izkušnjam in starosti vaših otrok oziroma učencev. Obenem omogoča, da najdete primerne dejavnosti in vsebine za vprašanja, ki so v določenem trenutku najbolj aktualna.

Individualno ali skupinsko delo

individualno delo in razmišljanje

delo, razmišljanje in pogovor v manjših skupinah

delo, razmišljanje in pogovor v celem razredu

Primernost in uporabnost za različne priložnosti

Didaktična mapa "Samozavedanje - 1. triletje" omogoča uporabo v razredu v okviru različnih predmetov in vsebin, ali v okviru svetovalnega dela, ali v okviru posebnih dejavnosti in delavnic. Primerna je za načrtovanje krajših aktivnosti, za organiziranje posameznih vsebinskih sklopov, ali za projektno delo.

Odprtost, širina, avtonomija pri izboru in načrtovanju dejavnosti

Vsebina mape je odprta in pri načrtovanju dejavnosti dopušča široko avtonomijo in ustvarjalnost. Poleg osnovne uporabe delovnih listov odpira različne druge možnosti:

- ≈ razvoj novih, inovativnih dejavnosti na podlagi delovnih listov iz mape,
- ≈ nadgradnja posamezne dejavnosti in delovnega lista s pogovorom o tem, zakaj so stvari, o katerih se pogovarjate, pomembne za življenje,
- ≈ spodbujanje razmišljanja o tem, zakaj sami sebe včasih vidimo drugače kot drugi ljudje, ki nas ne poznajo tako dobro in ne poznajo vseh naših želja in motivov,
- ≈ spodbujanje razmišljanja o tem, kako se odnos, ki ga imamo do sebe, povezuje z odnosom, ki ga imamo do drugih,
- ≈ navezovanje dejavnosti in razmišljanja na aktualne teme, vprašanja, probleme pri otrocih ali v razredu in
- ≈ številne druge možnosti.

SEZNAM DELOVNIH LISTOV

(Ob vsakem delovnem listu je zapisan namen naloge in predlagana vloga učitelja, svetovalnega delavca, odraslega, pri usmerjanju dejavnosti.)

1. Kdo sem jaz - dečki
2. Kdo sem jaz - deklice
Namen: Otroci razmišljajo o sebi in se opišejo.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o sebi.
3. Moji prstni odtisi
Namen: Otroci razmišljajo o sebi, o svoji enkratnosti, neponovljivosti in individualnosti.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o tem, da je vsak med nami popolnoma enkraten in neponovljiv, da na celem svetu ni nobenega identičnega otroka oziroma človeka; spodbujanje razprave.
4. Moja prijateljstva
Namen: Otroci razmišljajo o prijateljstvu in svojih prijateljih.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o pomenu prijateljstva, o tem, kaj pomeni prijateljstvo, kaj pomeni imeti dobre prijatelje in biti dober prijatelj; spodbujanje razprave.
5. Avtoportret
Namen: Otroci razmišljajo o sebi.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o sebi, videnju sebe, samopodobi, samovrednotenju; spodbujanje razprave.
6. Moja pesem z akrostihom
Namen: Otroci razmišljajo o sebi.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o sebi, videnju sebe, samopodobi, samovrednotenju; spodbujanje razprave.
7. Všeč sem si, všeč sem ti
Namen: Otroci razmišljajo o sebi in o tem, kako jih vidijo drugi.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o sebi, videnju sebe, samopodobi, samovrednotenju, k razmišljanju o tem, kako jih zaznavajo in vidijo drugi; spodbujanje razprave.
8. Kaj nam je všeč pri tebi – 25 vpisov
9. Kaj nam je všeč pri tebi – 12 vpisov
Namen: Otroci razmišljajo o sebi, kako sami vidijo sebe in kako jih vidijo drugi.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o sebi, videnju sebe, samopodobi, samovrednotenju; spodbujanje razprave.
10. Moja roža
Namen: Otroci razmišljajo o sebi in o stvareh, pri katerih so uspešni in zadovoljni sami s sabo.
Vloga odraslega: Otroci razmišljajo o sebi in o stvareh, pri katerih so uspešni in zadovoljni sami s sabo.
11. Prijateljska dlan
Namen: Otroci razmišljajo o tem, kako jih drugi vidijo in kaj cenijo pri njih.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o tem, kako jih drugi vidijo, kako jih zaznavajo in kaj cenijo pri njih; spodbujanje razprave.

12. Moj posebni prijatelj – moja posebna prijateljica
Namen: Otroci razmišljajo o tem, kaj cenijo in kaj jim je všeč pri prijateljih in jim to tudi povedo.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o tem, kaj cenijo pri svojih prijateljih, o pomenu pozitivne povratne informacije - kako pomembno je, da ljudem okrog sebe povedo, kaj jim je všeč pri njih; spodbujanje razprave.
13. Prijateljska zgodba
Namen: Otroci razmišljajo o prijateljstvu.
Vloga odraslega: Napiši zgodbo o tem, kaj sta skupaj počela ali bi počela s prijateljem ali prijateljico.
14. Najboljša stvar vseh časov
Namen: Otroci razmišljajo o dobrih, prijetnih stvareh, ki so jih doživeli.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o dobrih, prijetnih stvareh, ki so jih doživeli; spodbujanje razprave.
15. Vsak je dober pri čem - dečki
16. Vsak je dober pri čem - deklice
Namen: Spodbujanje pozitivnega samovrednotenja in pozitivnega vrednotenja drugih - otroci razmišljajo o tem, kaj zmorejo njihovi prijatelji in prijateljice.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o tem kaj znajo in zmorejo oni in kaj znajo in zmorejo njihovi prijatelji in prijateljice; spodbujanje razprave.
17. Moje najljubše stvari
Namen: Spodbujanje samopodobe - razmišljanje o sebi in stvareh, ki so otrokom pri srcu.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o stvareh, ki so jim blizu, pri srcu, ljube; spodbujanje razprave.
18. Stvari, ki jih ne maram
Namen: Spodbujanje samopodobe - razmišljanje o sebi in stvareh, ki jih otroci ne marajo.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o stvareh, ki jim niso všeč in jih ne marajo; spodbujanje razprave.
19. Kaj si želim za rojstni dan
Namen: Spodbujanje samopodobe - razmišljanje o sebi in o svojih željah.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o svojih željah; spodbujanje razprave.
20. Mi je všeč, mi ni všeč
Namen: Spodbujanje samopodobe - razmišljanje o sebi, o interesih, všečnih stvareh.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o stvareh, ki so jim všeč in jih radi počnejo.
21. Kaj mislim o dejavnostih v šoli
Namen: Spodbujanje samopodobe - razmišljanje o stvareh, ki jih otroci radi počnejo v šoli; iskanje močnih in manj močnih področij.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o stvareh, ki jih radi in manj radi počnejo v šoli; spodbujanje razprave.
22. Če bi bil žival - dečki
23. Če bi bila žival - deklice
Namen: Spodbujanje pozitivne samopodobe in samovrednotenja, razmišljanja o sebi, ki so učencem všeč.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o sebi, o tem, kako se vidijo; spodbujanje razprave.

24. Moja družina
Namen: Spodbujanje razmišljanja o svoji družini, o tem, kaj učenci cenijo pri svoji družini in njenih članih.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o svoji družini in družinskih članih; spodbujanje razprave.
25. Kako bi se predstavil - dečki
26. Kako bi se predstavila - deklice
Namen: Razmišljanje o sebi, o tem, kako se otroci in učenci vidijo in opišejo.
Vloga odraslega: Spodbujanje razmišljanja o sebi, svojih značilnostih in posebnostih.
27. Moje najljubše jedi
Namen: Spodbujanje samopodobe - razmišljanje o jedeh, ki jih imajo otroci najraje.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o sebi; spodbujanje razprave.
28. Kaj vse zna moja noga
Namen: Spodbujanje pozitivnega samovrednotenja - otroci razmišljajo o tem, kaj zmorejo.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o tem kaj zmorejo; spodbujanje razprave.
29. Kaj vse zna moja roka
Namen: Spodbujanje pozitivnega samovrednotenja - otroci razmišljajo o tem, kaj zmorejo.
Vloga odraslega: Usmerjanje otrok k razmišljanju o tem kaj zmorejo; spodbujanje razprave.
30. Sam svoj šef - dečki
31. Sam svoja šefinja - deklice
Namen: Spodbujanje pozitivne samopodobe in samovrednotenja, premagovanja svojih pomanjkljivosti, razumevanja pomena osebne moči.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu pozitivne samopodobe in samovrednotenja, spodbujanje razumevanja pomena osebne moči; spodbujanje razprave.
32. Gooooo! – žoge
33. Gooooo! - gol
Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu osebnih ciljev in o pomenu njihovega uresničevanja.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu osebnih ciljev in o pomenu njihovega uresničevanja; spodbujanje razprave.
34. Veriga uspehov
Namen: Spodbujanje razmišljanja o pomenu osebnih ciljev in njihovega uresničevanja.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu osebnih ciljev in o pomenu njihovega uresničevanja; spodbujanje razprave.
35. Kaj mi gre dobro
Namen: Spodbujanje pozitivne samopodobe in samovrednotenja.
Vloga odraslega: Usmerjanje učencev k razmišljanju o pomenu pozitivne samopodobe in samovrednotenja; spodbujanje razprave.
36. Kaj lahko povem o mojem otroku - list za starše
Namen: Ugotavljanje, kako starši vidijo svojega otroka; pridobivanje dodatnih pomembnih podatkov o otroku, takšnih, ki se zdijo staršem pomembni za tiste, ki želijo bolje spoznati njihovega otroka.
Vloga odraslega: Posredovanje vprašalnika staršem (oziroma otrokom za njihove starše).

Ime: _____

Datum: _____

1

KDO SEM JAZ

IME MI JE:

MOJ ROJSTNI DAN JE:

STAR SEM   LET.

MOJA NAJLJUBŠA ZGODBA JE:

MOJ NAJLJUBŠI FILM ALI RISANKA JE:

STVARI, KI JIH ZNAM IN SEM PONOSEN ZARADI NJIH:

MOJA DRUŽINA JE VIDETI TAKOLE:
(NARIŠI DRUŽINO IN NAPIŠI, KDO JE KDO)

**VZOREC - STRAN JE
NAMENJENA ZGOLJ OGLEDU**
Vzorca ni dovoljeno razmnoževati, kopirati,
spreminjati ali uporabljati za druge namene

KDO SEM JAZ

IME MI JE:

MOJ ROJSTNI DAN JE:

STARA SEM ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ LET.

MOJA NAJLJUBŠA ZGODBA JE:

MOJ NAJLJUBŠI FILM ALI RISANKA JE:

STVARI, KI JIH ZNAM IN SEM PONOSNA ZARADI NJIH:

MOJA DRUŽINA JE VIDETI TAKOLE:
(NARIŠI DRUŽINO IN NAPIŠI, KDO JE KDO)

**VZOREC - STRAN JE
NAMENJENA ZGOLJ OGLEDU**
Vzorca ni dovoljeno razmnoževati, kopirati,
spreminjati ali uporabljati za druge namene

Moji prstni odtisi

UPORABI BLAZINICO ZA ČRNILO (ZA ŠTAMPILJKO) IN ODTISNI VSE SVOJE PRSTNE ODTISE V TABELO.

ALI VEŠ, DA NIHČE NA CELEM SVETU NIMA ENAKIH PRSTNIH ODTISOV KOT TI!

DESNA ROKA

LEVA ROKA

PALEC

KAZALEC

SREDINEC

PRSTANEC

MEZINEC

VZOREC - STRAN JE ZGOLJ OGLEDU
 Vzorca ni dovoljeno razmnoževati, kopirati, spreminjati ali uporabljati za druge namene

MOJA PRIJATELJSTVA

Naštej TRI stvari, ki jih rad-a počneš skupaj s prijatelji:

1

2

3

Naštej TRI stvari, ki so tvojim prijateljem všeč pri tebi.

1

2

3

Naštej vsaj DVA načina, kako lahko pomagaš prijateljem.

1

2

Naštej vsaj DVA načina, kako lahko prijatelji pomagajo tebi.

1

2

VZOREC - STRAN JE NAMENJENA ZGOLJ OGLEDU
Vzorca ni dovoljeno razmnoževati, kopirati, spreminjati ali uporabljati za druge namene

AVTOPORTRET

Nariši risbo sebe, svojega obraza. Pobarvaj jo z najljubšimi barvami.
Okrog sebe lahko narišeš ljudi in stvari, ki jih imaš najraje.

**VZOREC - STRAN JE
NAMENJENA ZGOLJ OGLEDU**

*Vzorca ni dovoljeno razmnoževati, kopirati,
spreminjati ali uporabljati za druge namene*

Moja pesem z akrostihom

Napiši črke svojega imena eno pod drugo. Izmisli si pesmico, katere vsaka vrstica se začne z eno od črk tvojega imena, in pove nekaj o tebi. Napiši vsako vrstico posebej, ni se ti treba truditi z rimami. Nastala bo čisto tvoja osebna pesem z akrostihom.

Primer:

Moj oči je velik in močan

Imam sestrico in bratca

Hočem imeti psa

Ananas je moj najljubši sadež

**VZOREC - STRAN JE
NAMENJENA ZGOLJ OGLEDU**
Vzorca ni dovoljeno razmnoževati, kopirati,
spreminjati ali uporabljati za druge namene

Všeč sem si, všeč sem ti

Sodeluj s prijateljem ali prijateljico.

Napiši 3 stvari, ki so ti všeč pri tebi.

1

2

3

Prosi prijatelja ali prijateljico, da napiše 3 stvari, ki so mu (ji) všeč pri tebi.

1

2

3

Primerjaj oba seznama. Ali si izvedel-a kaj novega o sebi?

**VZOREC - STRAN JE
NAMENJENA ZGOLJ OGLEDU**
Vzorca ni dovoljeno razmnoževati, kopirati,
spreminjati ali uporabljati za druge namene

Kaj nam je všeč pri tebi

S sošolci in sošolkami sedite v krog. Vsak naj na list napiše svoje ime. Potem naj vsak da svoj list desnemu sosеду, ki naj napiše, kaj mu/ji je všeč pri tebi. Ko bo napisal in se podpisal, bo dal list naprej. Ko bo zaključen cel krog, bo vsak dobil svoj list, na katerem bo zapisano, kaj je sošolcem všeč pri njem.

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek: Meni je pri tebi všeč

Kaj nam je všeč pri tebi

S sošolci in sošolkami sedite v krog. Vsak naj na list napiše svoje ime. Potem naj vsak da svoj list desnemu sosedu, ki naj napiše, kaj mu/ji je všeč pri tebi. Ko bo napisal in se podpisal, bo dal list naprej. Ko bo zaključen cel krog, bo vsak dobil svoj list, na katerem bo zapisano, kaj je sošolcem všeč pri njem.

Ime in priimek:

Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek:

Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek:

Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek:

Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek:

Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek:

Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek:

Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek:

Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek:

Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek:

Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek:

Meni je pri tebi všeč

Ime in priimek:

Meni je pri tebi všeč

VZOREC - STRAN JE NAMENJENA ZGOLJ OGLEDU
Vzorci ni dovoljeno razmnoževati, kopirati, spreminjati ali uporabljati za druge namene

